

Instruktion för röntgenundersökning och gradering av inkongruens i armbågsleden hos kondrodystrofa och små hundraser (Instruktion om inkongruens i armbågsleden)

Godkänd av Finska Kennelklubbens styrelse 6.10.2016.

Uppdaterad av styrelsen 21.11.2020, 19.8.2021 och 27.5.2022, uppdateringar gäller från 1.1.2023.

Denna instruktion kompletterar Bestämmelserna om motarbetande av ärftliga defekter och sjukdomar (fullmäktige 30.11.2008) och Instruktionen för Programmet för motarbetande av ärftliga defekter och sjukdomar (PEVISA-instruktion, styrelsen 28.8.2008).

1 Allmänna bestämmelser

Ärftlig tillväxtrubbning i frambenen hos kondrodystrofa och andra lågställda och vissa små hundar undersöks med röntgen och hundars armbågsleder graderas i syfte att samla in avelsdata. Finska Kennelklubben (senare Kennelklubben) beslutar vilka hundraser som kan erhålla ett utlåtande och för en lista över dem. Kennelklubben godkänner som officiella utlåtanden som har getts enligt denna instruktion. Utlåtandet ska ges i hundägarens hemland eller i Finland.

När hunden röntgas i syfte att få ett utlåtande från Kennelklubben, bör dessa instruktioner följas och bilder jämte vederbörliga formulär för röntgenundersökning tillställs Kennelklubben, som avger ett officiellt utlåtande om bilderna. Hundens officiella undersökningsresultat bestäms utifrån den sämre armbågsleden.

Hundägaren ska meddela röntgenveterinären om hunden har genomgått en operation som påverkar armbågsleden. Uppgift om operation antecknas på undersökningsformulären. Hundens sjukjournal bifogas. Till en hund som har opererats på grund av armbågsledsinkongruens anges anteckningen "opererad" för respektive led. Vid uträkning av index motsvarar anteckningen opererad skalans sämsta resultat och jämförelses med det vid avelsbruk.

Om en hund har drabbats av en olycka (sjukjournal och röntgenbilder från händelsen bör bifogas till remissen), till följd av vilket respektive led inte kan avläsas, anges anteckningen "inget utlåtande" för respektive led. Då bestäms hundens resultat endast utifrån den andra leden.

Röntgenbilder arkiveras centralt i en av Kennelklubben utsedd plats i minst 10 år, varefter de kan förstöras. Kennelklubben sparar dock varje år bilderna från de två första veckorna i mars för eventuell senare forskning.

2 Avläsningsförfarande

Kennelklubbens styrelse utser de veterinärer vars utlåtanden godkänns. Den officiella avläsaren som utsetts av Kennelklubben får veta hundens ras, ålder, kön och registernummer.

Ett utlåtande om inkongruens ges endast av bilder som medföljs av Kennelklubbens undersökningsformulär, som har fyllts i av röntgenveterinären.

Utlåtandet kan endast ges på röntgenbilder av en hund som vid röntgentillfället varit id-märkt på ett av Kennelklubben godkänt sätt. Id-märkningen ska alltid kontrolleras i samband med undersökningen.

En avgift tas ut för ett officiellt utlåtande. Undersökningsutlåtandet skickas till den mottagare som angetts på röntgenundersökningsformulären och avläsningsresultat samt avläsare antecknas i Kennelklubbens databas.

Uppgift om väsentliga bifynd som upptäcks i röntgenbilden kan antecknas i utlåtandet.

Hunden kan röntgas på nytt tidigast om 12 månader efter det föregående röntgentillfället. Om omröntgen emellertid görs av röntgentekniska skäl är det befogat att låta hunden bli röntgad på nytt snarast möjligt. Avläsande veterinär får tillgång till samtliga bilder från tidigare röntgentillfällen. Utlåtandet kan ändras till följd av omröntgen.

Ifall ett utlåtande som motsvarar denna instruktion behövs för en utländsk hund, kan en id-märkt hund röntgas enligt denna instruktion och röntgenbilder skickas till Kennelklubben för avläsning i syfte att erhålla ett finskt utlåtande (motivering till varför ett utlåtande från Finland önskas för en utländsk hund ska bifogas).

3 Bedömningskala

Gradering	Beskrivning
INCO normal	Ledspringan är smal och jämn, ingen trappstegsbildning mellan ulna och radius. Inga förändringar som tyder på artros.
INC1 lindrig	Ledspringan är inte helt smal och jämn: lindrig trappstegsbildning mellan radius och ulna eller ledspringan mellan humerus och ulna är högst 2 mm bred. Inga förändringar som tyder på artros.
INC2 måttlig	Ledspringan är inte smal och jämn: trappstegsbildning mellan radius och ulna eller ledspringan (incisura trochlearis) mellan humerus och ulna är 2–3 mm bred.
INC3 svår	Ledspringan mellan humerus och ulna är 3 mm eller bredare eller trappstegsbildning mellan radius och ulna eller leden är annars kraftigt deformerad.

4 Genomförande av röntgenundersökning

Hunden ska vara minst 12 månader gammal vid röntgentillfället.

Röntgenbilder skickas digitalt i DICOM-format till Kennelklubben via bildmottagningssystemet.

Röntgenbilderna ska i samband med röntgenundersökningen märkas (röntgentejp, markeringsapparat) på ett sätt som inte går att ändra i efterhand. Detta gäller också digitala röntgenbilder. Obligatoriska uppgifter i röntgenbilden är:

- datum
- hundens registernummer (eller ID-nummer)

- sidomarkering (sidomarkeringen ska vara internationellt igenkännbar, t.ex. sin, dex, R, L).

Hunden ska sederas för röntgenundersökningen och de preparat som används ska antecknas på undersökningsformulären. Båda armbågsleder röntgas vid samma tillfälle. Bilderna ska vara rätt beskärda och kvalitetsmässigt sådana att de egenskaper som beaktas vid bedömning syns tydligt. Över- och underexponering samt bildernas grumlighet kan hindra avläsning.

Frambenen röntgas i mediolateral projektion med armbågsleden i neutral position (öppningsvinkel minst 90 °). Överarmsbenets ledkolor ska överlappa varandra så mycket som möjligt så att ledspringan syns. Armbågsleden och underarmen bör synas i sin helhet i bilden. Beroende på ras kan andra projektioner krävas.

Ytterligare bilder i olika positioner kan ombes till bilder som lämnar rum för tolkning. Det kan likaså begäras nya bilder efter en bestämd tid.

5 Besvärsförfarande

Besvär behandlas utifrån ägarens skriftliga överklagande av en expertpanel som utsetts av Kennelklubben.

Besvärstiden är 90 dygn från det att utlåtandet har skickats till hundägaren. Besvärsavgiften är dubbla utlåtandeavgiften. Besvärsavgiften återbetalas om överklagandet konstateras vara välgrundat. Avgiften återbetalas om det officiella utlåtandet för hundens sämre led ändras.

Panelbeslutet är slutgiltigt, det kan inte överklagas och inga nya röntgenbilder kan lämnas in för avläsning.

6 Undantagsfall

Kennelklubbens styrelse har rätt att på grund av särskilt vägande skäl i enskilda fall bevilja dispens från bestämmelserna i denna instruktion.